

Sak 40/23 Klagebehandling av vedtak om kvote og område for lisensfelling av ulv i region 3/Oppland 2023/2024

Sekretariatets forslag til vedtak

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og om lisensfellingsområde, jf. §§ 7 og 10 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, men også forvaltningsloven § 17.

Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Klagene tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 7.11.2023 i sak 38/23, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Innkomne klager

- Aktivt rovdyrvern (ARV), datert 11. november 2023
- NOAH- for dyrs rettigheter, datert 27. november 2023

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken.

Klagefrist

Vedtaket ble lagt ut på miljøvedtaksregisteret og på nemndas hjemmeside den 8. november 2023. Klagene er mottatt innen klagefristen, jf. forvaltningsloven § 29.

Hovedinnhold i klagene

Under gjengis de viktigste punktene i klagene. For fullstendig innhold vises det til klagene som er vedlagt saksframlegget.

Aktivt rovdyrvern (ARV):

- ARV ber om at passusen om at *Rovviltnemnda til enhver tid kan endre eget vedtak om kvote for lisensfelling dersom nye opplysninger tilsier det* tas ut av vedtaket så fremt den skal benyttes i ulvs disfavour.
- Viser til at krav til kunnskapsgrunnlag (nml §8) er på plass i saken, men mener nemnda ikke hensyntar det i sin forvaltning av ulvebestanden, spesielt om det er genetisk viktige individ det åpnes for felling av.
- Mener føre-var prinsippet (nml § 9) må komme til anvendelse/ tre i kraft da ulvebestanden er kritisk truet. Det er ignorert.
- Mener vurdering av samlet belastning (nml § 10) ikke er gjort.
- ARV mener nå ulvebestanden er på bestandsmålet, ikke over. Rovviltnemnda har ikke kompetanse til å vedta lisensjaktkvote i og med at bestanden ligger på målet og ikke over.
- ARV mener vedtaket utgjør flere lovbrudd, og peker på bestemmelser i naturmangfoldloven, rovviltforskriften, grunnloven, Bernkonvensjonen, viltloven, dyrevelferdsloven og mål i naturavtalen.
- ARV begjærer vedtaket ugyldiggjort.

NOAH

- NOAH mener å skyte fem ulv ikke vil stanse eller vesentlig redusere skadesituasjonen, siden nye ulver vil ta deres plass. NOAH mener at det heller må iverksettes forebyggende tiltak som hindrer ulv adgang til sau.
- NOAH uttrykker stor bekymring over norsk rovdyrpolitikk hvor unntak fra forbudet mot skyting av ulv anvendes så vidt at forbudet er blitt selve unntaket og skyting av ulv er hovedregelen, utenfor ulvesonen. En slik praksis er ikke i samsvar med Bernkonvensjonen.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3

- NOAH er spesielt bekymret for at vedtaket ikke angir hva slags innsats som skal gjøres for å identifisere den genetiske opprinnelsen til streifende ulv
- NOAH kan ikke se at rovviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at skade forårsaket av ulv i region 3 eller at skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.
- Vilkåret om at lisensfelling ikke truer bestandens overlevelse er ikke oppfylt.
- Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt, jf. § 18 andre ledd i nml.
- NOAH mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov - §§ 5, 8, 9 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikler 2, 6 og 9 i Konvensjon om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres naturlige leveområder (Bernkonvensjonen) - og bør omgjøres slik at det ikke tillates noen lisensfelling av ulv i region 3.

Om nemndas vedtak

I møte den 7. november 2023 fattet rovviltnemnda i region 3 følgende vedtak i sak 38/23 om lisensfelling av ulv i region 3/Oppland sesongen 2023/2024:

1. *Om nemndas myndighet*

Region 3 (Oppland) har etter § 4 i rovviltforskriften ikke noen bestandsmål for ulv. Rovviltnemnda anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften. 2.

2. *Kvote*

Rovviltnemnda har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige, vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemnda anser at en kvote på 5 ulver i region 3, ikke er til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet i 2024. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemnda anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng. Nemnda viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b for streifullv i alle områder utenfor ulvesona i region 3. Rovviltnemnda kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote for lisensfelling dersom nye opplysninger tilsier det.

3. *Lisensfellingsområde*

Rovviltnemnda vedtar å åpne for lisensfelling i hele region 3

Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren dersom det oppstår behov for å skjerme genetisk verdifulle individer.

4. *Lisensfellingsperiode*

Lisensfellingsperioden er fra 1. desember 2023 til 31. mai 2024.

5. *Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer*

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemnda å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer.

Dersom ny kunnskap om genetisk verdifulle individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Sekretariatets kommentarer til klagerens anførsler

I saksframlegget for sak 38/23 har sekretariatet lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør i stor grad begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagerne gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagerne begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagerne har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagerne anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 38/23. Sekretariatet vil likevel kommentere anførselen fra klagerne om at nemnda, med hensyn til bestandssituasjonen, ikke hadde myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling.

Sekretariatet viser til rovviltforskriften § 7 hvor det fremgår at; *Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling etter forskriften § 8 og § 10 og kvote for jakt etter forskriften § 11 når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. forskriften § 4.* Samtidig er det presisert i kommentardelen til forskriften at; *"I de tilfeller der de nasjonale bestandsmålene i regionen ikke er nådd har ikke rovviltnemnden myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling og jakt"*. Etter sekretariatets vurdering må bestemmelsen forstås slik at nemnda har myndighet til å fatte vedtak når bestanden er på eller over bestandsmålet. Dette er også i tråd med tidligere praktisering.

Sekretariatet har i saksframlegget som ligger til grunn for rovviltnemndas behandling, redegjort for gjeldende politiske føringer, relevante domsavgjørrelser, naturmangfoldloven og rovviltforskriften som grunnlag for vedtaket. Samtidig forutsettes det at norsk rett er i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser.

Gjennom saksframlegget har rovviltnemnda blitt forelagt en oppdatert redegjørelse for bestandssituasjon for ulv og omfanget av skader på husdyr og tamrein. Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for lisensfelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote og lisensfellingsområde er oppfylt.

Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjon eller vurderingen av hjemmelsgrunnlaget for øvrig som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Sekretariatet for rovviltnemnda i region 3

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 7.11.2023, sak 38/23.